

LANDSTINGSMAND C. C. ANDERSEN DØD

Ifølge telegrafisk Meddelelse er Landstingsmand C. C. Andersen død paa Rigshospitalet i Gaar Morges Kl. 3.

Socialdemokratiets Ældste er død. Den danske Arbejderbevægelses smukkeste Skikkelse, Landstingsmand C. C. Andersen, er ikke mere. Det lyder som et Evenyr, at Arbejderbevægelsen indtil nu har haft en Mand i sin Ledelse, som har været med samtidig med Louis Pio, gjort hele Feltoget med gennem Aarene og indtil for faa Uger siden været Sjælen i en Række af Arbejderbevægelsens største Foretagender.

83 Aar blev C. C. Andersen. —

C. C. Andersen blev i Socialdemokratiets Historie *Genrejsningens Mand*. Da Forerne i Halvfjerdsnerne rejste bort, da alt syntes at styrte sammen om den unge, kun svage Arbejderbevægelse, blev det tre Arbejdere, som tog fat, *Snedker C. C. Andersen, Skræder Holm og Skomager Hordum*. De tre genrejste Socialdemokratiet, opbyggede *Social-Demokraten* paa et nyt Grundlag og gengav Arbejderklassen Tilliden og Troen paa sin egen Sag.

Det var som Formand for det københavnske Parti og som Formand for Snedkernes Fagforening C. C. Andersen gjorde sig gældende. Ingen Enkeltmand skulde bestemme, alle Partiledere maatte have samme Ret. Demokrati, Folkestyre i Partiet og Organisationerne som i Samfundet, det var hans Princip. Og C. C. Andersen sejrede over Stormesteren Louis Pio, og dermed var Grundlaget lagt for Arbejderbevægelsens Organisationsform. Det var paa Kongressen i 1876, C. C. Andersen var Dirigent, og han har været siden. Endnu sidste Sommer stod han som Dirigent som et levende Bindeled mellem Nutiden og Socialdemokratiets første Dage.

Han var i alle vore Forsamlinger Lederen, Dirigenten, der hørte og saa drog Konklusionen, naar Forhandlingen var til Ende. Naar han ligefrem blev en Fane, et Mærke for den danske Arbejderbevægelse, var det paa Grund af hans usigelige Retsindighed, hans noble, højsindede, ja ædle Karakter. Der var ikke Svig i ham, han har aldrig begaaet og vilde aldrig kunne begaa Uret mod nogen. Han kunde være streng, kunde stille store Fordringer til sine Medarbejdere, men han stillede de største Fordringer til sig selv.

I ham saa den danske Arbejder sin Klasses bedste Egenskaber samlet, han var Arbejder, folte sig som saadan og blev

Arbejderen tro til det sidste, men han var tillige i sin Renhed, sin Finhed et ægte Adelsmenneske i dette Ords virkelige Betydning.

Egentlig hørte han til de stille. Helst vilde han som sagt høre. Men naar han fik saa stor Betydning og saa stor Indflydelse — thi han havde Indflydelse overalt, hvor han kom — var det fordi han ejede saa stor menneskelig Klogskab og havde samlet sig saa rig en Erfaring.

At skildre hans Levned er at skildre Arbejderbevægelsens Historie. Hans Liv var Socialdemokratiet, Arbejderbevægelsen fra han stod op om Morgenen og til han gik til Hvile. Hans daglige Virksomhed var Arbejderens Fællesbageri og Rigsdagen, og han passede disse Arbejder med dyb Kærlighed, uden Svinkeirinder hid og did.

Han begyndte i Fagbevægelsen og Partiet, men dog blev det den kooperative Bevægelse, han stærkest vidde sine Kræfter. Det var i 1886, han valgtes til Bestyrer for Arbejderens Fællesbageri, og mere end 45 Aar ledede han denne store Virksomhed, der har haft saa stor Betydning for den københavnske Befolkning. Det er Millioner, Bageriet har gavnet Arbejderne for, thi C. C. Andersen havde sine Principper for Kooperation. Fællesbageri skulde ikke alene være en Forretning, det skulde ledes ud fra Idéer og tjene andre Formaal end Pengenes.

Længst har han vel siddet i *Social-Demokratiets* Kontrolkomité, og vi ved ogsaa, at det var det Hverv udenfor Bageriet, som var ham kærst. Han valgtes til denne Stilling i 1877, og — det lyder underligt — men Bladets øverste Ledelse har aldrig haft nogen anden Formand end ham.

Han saa dette Blad vokse op. Da han kom til, var det et lille, uanselig, foragtet og forkæret Blad. Han saa det vokse i Ud bredelse og Indflydelse, saa det samle Skarerne og rejste dem til Kamp, saa det blive Københavns største Dagblad, og ingen var vistnok stolttere end C. C. Andersen, da *Social-Demokraten* for 1½ Aar siden kunde indvie sin nye Rotationspresse, den største i København.

Mæt af Dage er nu C. C. Andersen gaaet bort. Et langt, daadrigt og lykkeligt Liv, som kun de faa udvalgte faar det, er afsluttet. Et lykkeligt Liv, fordi den er lykkelig, som ser alt gro

og blomstre omkring sig. Et daadrigt Liv i stadig Virken lige til de sidste Dage.

Og hans Navn er for stedse skrevet i Arbejderbevægelsens Historie paa dens Æresblad.

Den russiske Femaarsplan.

Hin her i Forørum kendi blaðstýrari Ernst Cristian-sen, Keyptmanhavi, sum mong ár hevur verið i Russlandi, helt stutt síðan fyrri arbeiðarunum i Aarhus fylgjandi talu:

Rusland, der jo stadig er det aktuelle Problem, har været det nu i 14 Aar. Det har ca. 150 Mill. Indbyggere, men derfor kan man ikke uden videre multiplicere de danske Forhold med 50 og derved finde ud af, hvorledes derved finde ud af, hvorledes der ser ud i Rusland.

Landet er nemlig meget uensartet med 18 Nationer, 50 Sprog og en meget forskelligartet kulturel Udvikling. I de store Industricenter har man en Arbejderklasse, der vel er fattigere end der vesteuropæiske, men i meget mindre om den. Saa har vi en Bondestand, der staa langt tilbage, og forskellige andre Kulturtrin, helt ned til Normaltilværelsen. I Udstrækning er Rusland 500 Gange saa stort som Danmark og er for det meste tyndt befolket, i Ukraine dog tæt befolket.

Danmark har kun sin Jord at arbejde med. Rusland har næsten alle Raastoffer, derimellem ikke mindst uendelige Arealer af god Landbrugsjord.

De Raastoffer, som er afgørende for en moderne Industri, Jern, Kul, Træ og Olie, findes i ubegrænsede Mængder. Derfor er alle Muligheder til Stede for en vældig Industriproduktion, ligesom Fødevarer til Industriebefolkningen heller ikke behøver at savnes.

Indtil 1914 var Rusland uendelig langt tilbage baade hvad Landbrugs- og Industriproduktion angaar, ligesom det var baade økonomisk og politisk misregere.

Czardomet brod sammen, og vi fik — efter at Kommunerne havde taget Magten — 4 Aar, der betegner.

Krigs kommunismens Periode

med Angreb udefra, Opstand og haardhiendende Rekvisitioner indadtil, men i 1921 havde den ny Regering fæstnet sig. Til Gengæld befandt man sig paa Produktionens Omraade paa et fuldstændigt Sammenbrud.

Man var økonomisk set paa Randen af Ruin.

Saa indledede maa under Lenin Nep-Politikken, det vil sige den nye økonomiske Politik, der navnlig tog Sigte paa at gøre Bonden interesseret i at af faa noget ud af Jorddyrkingen.

Men samtidig maatte man give Plads for Handelen uden om Kooperationen og Stats-handelen. Det førte til at navnlig Udlændinge fik den Opatelse, at Handelen blomstrede op. Det gjorde den ogsaa, men det var Udviklingen af Jorddyrkingen, som fik største Betydning.

I Aaret 1925 var man produktionsmæssigt sel naaet til samme Stade som i 1914. Samtidig havde en Gruppe Bønder skabt sig en velhavende Position. Det var de saakaldte Kulakker, hvis Tal vel ikke stort, men som dog havde en ikke ringe Betydning. Dernæst var der blevet en Gruppe, af middelvelstillede Bønder

og en Gruppe, der repræsenterede Landshyarmodel. Der var altsaa opstaaet en udpræget social Lagdeling af Bondestanden. Paa dette Tidspunkt satte man ind med en

Planøkonomi.

I 1928 lagde man et omfattende Budget for hele Rusland for de kommende 5 Aar indtil 1. Oktober 1933. Sin endelige Skikkelse antog Planen i de første Maaneder i 1929. Det var Planenmaessigheden i Samfunds-økonomien, man vilde fremme, en Tanke, som senere er kommet frem overalt.

Den rimelige Form for Økonomi er, at man i Forvejen beregner, hvad der kan bruges. At producere mere, er ikke hensigtsmæssigt.

At det er vanskeligt at faa et fuldstændigt talmæssigt Overblik over Forbruget paa alle Omraader, er naturligtvis givet, men det kan lade sig gøre.

Principet var, at de forskellige Funktionærer i Samfundet skulde passe ind i hveranden, og at man vilde udnytte de naturlige Rigdomme paa en anden Maade end hidtil.

Man regnede med, at Nationalindtægten var 24 Milliarder Rubler, og at den i Lobet af de 5 Aar skulde stige til 43 Milliarder Rubler. Samtidigt regnede man med, at det socialiserede Element skulde udvikles, og at Industrien skulde vokse meget stærkere end Landbruget.

Nationalformuen skulde øges fra 80 Milliarder Rubler til 129 Milliarder. Industrien, der udgjorde 12 Procent af de 80 Milliarder, skulde øges til 20 Procent af de 129.

Man vilde derved faa en moderne om end ikke tilstrækkelig Industri.

Politisk Forhold.

Direkte eller indirekte beherskede Regeringen Finansstyret og politisk beherskede den hele Landet. Politisk adskiller Sovjetstyret sig fra Demokratiet derved, at de, der beskæftiger Arbejdere, ikke har Valgret.

Desuden er Valgretten fem Gange større for Byarbejderne end for Bønderne, da man mener, at Arbejderne er mere udviklede end Bønderne. Afstemning foregaar ved Haandoprækning, som Regel efter Lister, der er foreslaaede af de ledende.

Det er Grundfejlen ved dette System, at det ikke vil indføre hemmelig Afstemning. Saalænge ved man nemlig ikke, hvorledes de brede Lag vilde stemme, hvis de stod frit.

Iøvrigt er alle Valg til de øvre Instanser indirekte. Dette System vil altid gøre en Regering stærk. Regeringen har desuden et stort Politisk og Militærapparat til Raadighed, og den raader over Udenrigsmonopolet, saaledes at Vareudveksling over Grænserne i Praksis ikke kan foregaa uden om den.

Takket være dette er det muligt at hindre, at Industrien knuses under Konkurrenten udefra, og at bevare Herredømmet over Priserne, der gennemgaaende er langt højere end dem, vi kender.

(Fortsættes).

Uttan álit.

Hava fiskimenn grundir at lita á reiðararnar?

Tá fiskurin verður landaður úr skipum, er hann seldur, og skal peningurin rindast til fast-selta tíð. Tað hendir sjáldan nú um dagar.

Tá ein maður mynstrar uppá fyrri eina víska lón um mánaðin, eigur hann lón, til hann verður avmynstraður, ella so leingi sum skipið ikki er komið aftur í vetrarhavi, og má tann for-hýraði maðurin ikki sviða fyrri, at skipið liggur í havni av og til. Her í Forørum draga reiðararnir tað tíðina frá, ið skip liggur í havni.

Um ein maður kemur og spyr um eitt ella annað, so má tann, ið svarið skal geva, ikki lygva móti betur vitandi, um hann ikki skal kallast fyrri ein lygnara.

Reiðarafelagið vil hava, at fiskimenn skulu luttaka í út-reiðisum saman við teimum.

Um tað skal náast, so má reiðararnir herá seg soleiðis at, at fiski-maðurin hevur álit á reiðar-anum, tað má vera álit á hvørtum øðrum, um teir skulu taka seg saman. Niðanfyrri nevndu trí domir prógva ikki júst, at fiskimenn kunnu hava álit á reiðarum.

Kontraktin millum fiskimenn og reiðarar verður undirritað av báðum partum, men annar parturin (reiðararnir) roynir á allar mátar at bróta sáttmálan, ríma frá egnu undirskrift. Kunnu fiskimenn hava álit á slíkum monnum? Alls ikki.

Útreiðslur, sum fiskimaðurin skal luttaka í, eru fastsettir í sáttmálanum tilíka við, at tað er lógfest, hvussu leingi ein forhýraður maður skal fáa sína hyru. Reiðararnir leggja vertin á sín egna undirritaða sáttmála ella landsins lógir. Kunnu fiski-menn hava álit á slíkum monnum? Alls ikki.

Tá fiskimenn nýliga bóðu um at fáa avdrignar havnaútreiðslur afturgoldnar, eftir sum dómur tilsegði teim tað. Teir finga til aftursvar, at teir hovdu appella-dera til hægsta rætt, og mátti tað tí bíða. Somu menn, sum hettar segdu, vísu, at teirra felag hevði undirgivið seg dómin og frásgátt sær appellin. Sogdu ósánnindi fyrri at sleppa undan at rinda. Kunnu fiskimenn hava álit á slíkum monnum? Alls ikki.

Vilja reiðarar hava, at fiski-menn skulu ganga saman við teimum, so mega teir fyrst og fremst vísa seg sum álitismenn. So sum nú er stalt, er tað tann vissi óekonomiski deyði at geva seg upp i hendur reiðarans.

Teir skuldi betur havt skikka ser, so hovdu fiskimenn havt betur álit á teimum.

Streymur.

